

СТАНОВИЩЕ

отполковник доцент доктор ПЕТЪР КОСТАДИНОВ РАЙКОВ
началник на катедра „Оперативно изкуство” на факултет „Национална
сигурност и отбрана” при ВА „Г.С.Раковски“,
адрес: гр. София, бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“, № 82,
Военна академия „Г.С.Раковски“, сл. тел. 02 / 92 26 663

задисертационния труд на майор инж. ЖИВКО ДОБРЕВ ЖЕЛЕВ
НА ТЕМА „УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ УЧАСТИЕТО НА ВЪОРЪЖЕНИТЕ
СИЛИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ В ИНФОРМАЦИОННИ
ОПЕРАЦИИ В МНОГОНАЦИОНАЛНА СРЕДА”,

представен за придобиване на образователната и научна степен
„Доктор”

в областта на висше образование 9 „Сигурност и отбрана”, професионално направление
9.1 „Национална сигурност”,
по научна специалност
05.12.01 „Организация и управление на въоръжените сили”

СОФИЯ 2014 г.

1. Актуалностизначимостнаразработваниянаученпроблем:

Тематичната насоченост на изследванията в дисертационния труд е актуална и до сега не е пълно разработвана в областта на участие на въоръжените сили на Република България в информационни операции в многонационална среда и синхронизирането на дейностите и способностите им с процедурите прилагани в НАТО.

Планирането и провеждането на операцияте от въоръжените сили винаги са били в унисон с новостите в информационните и комуникационните технологии, както и с новите схващания и алгоритми за командването и управлението им. Съвременното развитие на новите технологии, формира информационно общество, за което информацията играе водеща роля във всички сфери на обществото, включително и в участието на въоръжените сили в информационни операции в многонационална среда.

Посоченото по-горе определя проблемът за участие на въоръжените сили в информационни операции в многонационална среда, като приоритетен за постигане на пълна съвместимост в способностите, с държавите от НАТО.

Събирането, обработката и манипулирането на информацията имат водещо значение, както за вземане на бързо и правилно решение, така и за оказване на влияние на противника и компенсиране липсата на числено превъзходство. Провеждането на мащабни информационни операции е неразделна част от провеждането на различните видове операции, особено в унисон с новите изисквания на Интелигентната отбрана.

Информационното превъзходство, като един от резултатите в следствие на информационните операции, довежда до завоюване и на оперативно превъзходство в силите и средствата и налагане на собствения вариант за развитие на оперативната обстановка.

Не достатъчното развитие на визията, стратегията и политиката за информационните операции, превръща в актуални множество не решени проблеми свързани с постигането на нови способности от въоръжените сили. Налага се преоценка на наличните способности на въоръжените сили и набелязване на мерки за тяхното усъвършенстване.

Дисертационният труд на м-р Желев успешно полага основите за

запълванена тази празнота, като предлага алгоритъм за планирането на информационните операции с цел постигане на информационно превъзходство.

Предлаганите структурни промени, модел за работа на групата за координиране на информационните операции и създаването на документи в съответствие с приетите в НАТО, са основополагащи за практическото прилагане на формулираните в дисертационния труд изводи. Проведеният експеримент на модела за планиране на информационните операции в хода на щабна тренировка, служи с резултатите си, като високо ниво на верификация на формулираните изводи.

На мен не са ми известни други подобни разработки, в този обем и мащаб на изследваните насоки, в областта на информационните операции. Темата напълно отговаря на съдържанието на дисертацията.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд.

В дисертационния труд са постигнати научни и научно-приложни резултати, както следва:

А. Научни резултати:

1. Обогатена е теорията на оперативното изкуство в областта на основите на информационните операции, като са изследвани факторите влияещи на информационната среда и са разкрити условията за постигане и поддържане на информационно превъзходство при провеждане на многонационални съвместни операции.

Б. Научно-приложни резултати.

1. Изследвани са специфичните особености в работата на щабовете при планиране на информационни операции на оперативно ниво и са разкрити някои проблеми и недостатъци в наличните способности на въоръжените сили за участие в провеждането на информационни операции.

2. Обоснована е нуждата и доказана приложимостта и ефективността на разработения „Модел за работа на групата за координиране на информационните операции” в хода на тяхното планиране.

3. Предложени са конкретни насоки за концептуално развитие на

способности на въоръжените сили за преодоляване на дефицита от способности, както и за организационно изграждане на нови такива, чрез формиране на Център за информационни операции към Щаба на отбраната.

4. Доразвита е методологията за определяне на способности с дефицит в частта и „Списък на необходимите способности за участие в мисии”. Определени са дефицитите от способности в областта на информационните операции и са приоритизирани посредством методологията.

Научните и научно-приложните приноси предложения формулирани в дисертационния труд, съществено обогатяват съществуващите знания, чрез натрупване на нови факти, свързани с усъвършенстване на участието на въоръжените сили на Република България в информационни операции в многонационална среда.

Предложеният модел за работа на групата за координиране на информационните операции и методологията за определяне на способностите в областта на информационните операции има определящо практическо значение за усъвършенстване на участието на въоръжените сили в информационни операции.

Направени са предложения:

1. Да се разработи и приеме постоянно действаща информационна политика и информационна стратегия.

2. Доктрината за информационните операции да се приведе в съответствие с нормативните документи на НАТО.

3. Да се създаде „Център за информационни операции”, като постоянно действаща организационна структура.

4. Тематиката по планиране и провеждане на информационни операции да се включи като модул от дисциплината „Оперативно изкуство на многонационалните оперативни сили” във ВА „Г.С.Раковски”.

Докторантът успешно е формулирал в детайли състоянието на проблемите. Творчески и критично са използвани основните литературни източници, което показва уменията на автора да изследва определени научни проблеми.

Посочените три публикации по темата на изследването са представени на научни конференции и представляват съществена част от изследването и отразяват получените резултати.

От изложеното по-горе, може да се направи извода, че научният и научно-приложните приноси са лично дело на докторанта.

3. Критични бележки.

1. Не е разритана пълно ролята на иновациите в софтуерното и хардуерното осигуряване за осигуряване на информационно превъзходство и като компонент на информационното осигуряване.

2. Необходимо е да се доразвият предложения, включващи подготовката на специалисти в областта на информационните операции.

3. Непълно е разкрита зависимостта между успешно изпълнените задачи на информационните операции, икономията на сили и средства и постигането на превес в основните съотношения.

Посочените критични бележки не намаляват стойността на дисертацията.

4. Заключение.

Разработения от м-р инж. Живко Добрев Желев дисертационен труд по съдържание, обем и структура, напълно отговаря на изискванията за придобиване на образователна и научна степен „доктор”, регламентирани в закона за развитие на академичния състав в Република България, правилника за неговото прилагане и правилника за развитие на академичния състав във Военна академия „Г.С.Раковски”.

5. Оценка на дисертационния труд.

Дисертационния труд, като цяло, дава стойт принос в преодоляване на липсващите способности в системата на въоръжените сили за участие в информационни операции в многонационална среда. Предложеният в пълен обем, „Модел за работа на групата за координиране на

информационните операции, дава възможност за подобряване на съществуваща методи за определяне на необходимите способности на въоръжение сили за участие в информационни операции в многонационална среда.

Оценката на дисертационния труд е положителна.

Имайки предвид изложеното от мен положителното становище, предлагам на научното жури, на м-р Живо Добрев Желев да се даде образователната и научна степен „Доктор” по научната специалност „Организация и управление на въоръжените сили”.

28.07.2014 г. Член на научното жури

гр. София полковник доцент д-р _____/ПЕТЪР РАЙКОВ/